

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund og indhold

Undersøgelser har bekræftet, at danske børn og unge efterhånden har udviklet et ganske stort forbrug af alkohol - også set i et europæisk perspektiv.

Det må anses for at være en meget betænkelig og uholdbar udviklingstendens. At mange børn og unge drikker meget, kan være medvirkende til at presse endnu flere børn og unge til at debutere tidligt og til at blive storforbrugere af alkohol. Hertil kommer, at en tidlig alkoholdebut og et stort alkoholforbrug i ungdomsårene kan lægge grunden til et permanent overforbrug eller til egentlig alkoholfafhængighed senere i livet - med de velkendte fysiske, psykiske og sociale skadevirkninger for den enkelte og familien samt omkostninger for samfundet til følge.

Regeringen finder derfor, at der i den nuværende situation er behov for en forstærket forebyggende indsats over for børns brug af alkohol.

Med lovforslaget lægger regeringen op til at indføre et fuldstændigt forbud mod, at der fra detailhandelsbutikker sælges nogen form for alkohol til børn under 15 år.

Lovforslaget skal ses som et led i en række foranstaltninger, der fra centralt og lokalt hold allerede er og vil blive sat i værk med henblik på at begrænse børns og unges brug af alkohol.

Det er regeringens vurdering, at et butikssalgsforbud med en så lav aldersgrænse vil blive mødt med bred, folkelig opbakning - også fra de unge selv og fra deres forældre. Befolkningens holdning til indførelse af en aldersgrænse for salg af alkohol fra butikker til unge er i december måned 1997 blevet belyst i en Gallupundersøgelse, hvor godt 2100 personer er blevet stillet spørgsmålet, om det efter deres mening er en god eller dårlig idé at forbyde butikssalg af alkohol, dvs. øl, vin og spiritus, til børn under 15 år. 68 procent svarede, at det er en god idé, 30 procent svarede, at det er en dårlig idé og 2 procent svarede ved ikke.

Den klare signalværdi vil dermed ikke være den eneste effekt af et forbud. I en situation, hvor det fra mange sider fremhæves, at forældrene har et væsent-

ligt ansvar for deres børns omgang med alkohol, vil mange forældre se det som en god og naturlig opbakning fra samfundets side til de bestræbelser, de selv udfolder for at udskyde deres børns alkoholdebut og begrænse børnenes alkoholforbrug. Det gælder ikke mindst forældre, der har svært ved selv helt at følge med i, hvad deres børn foretager sig.

Regeringen er helt opmærksom på, at det ikke vil kunne forhindres, at nogle børn f.eks. ved ældre kammeraters hjælp vil kunne skaffe sig alkohol fra detailhandelsbutikker, og at intentionerne med forbudet dermed i praksis ikke vil kunne nås fuldt ud. Omvendt er der grund til at formode, at kun få børn i aldersgruppen op til 15 år vil forsøge at overtræde forbudet. En så lav aldersgrænse vil samtidig - i forhold til en aldersgrænse på f.eks. 18 år, som nogle har foreslået - gøre det enklere for butikspersonalet at håndhæve reglen, idet mulige problemer med håndtering af 14-årige og endnu yngre butikskunder må forudses at blive overskuelige.

Endelig vil den foreslåede aldersgrænse afskære muligheden for butikssalg til børn under 15 år af såvel alkoholsodavand som andre, nye alkoholholdige produkter, der ved deres navn og ved emballeringens form og farvevalg kan opfattes som slik.

2. Børns og unges alkoholforbrug

Mange unge og børn helt ned til 12-13 års alderen har i dag et alkoholforbrug, som må betegnes som foruroligende højt. F.eks. viste en undersøgelse fra 1995 (Sabroe og Fonager) blandt elever i 9. klasse, at hele 17 procent måtte betegnes som storforbrugere af alkohol. Undersøgelsen definerede storforbrugere som unge, der enten havde et gennemsnitligt forbrug på over 21 genstande eller havde været fuld 6 eller flere gange den sidste måned eller mere end 5 gange den sidste måned havde drukket 5 eller flere genstande på én dag. 4 ud af 5 af disse storforbrugere var begyndt at drikke alkohol som 12-årige eller yngre, og de klarede sig dårligere i skolen end deres kammerater.

I en nylig fremkommet redegørelse om brugen af alkohol og andre rusmidler blandt 15-16 årige skole-